Spolufinancováno Evropskou unií

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Návrh minimální úrovně zajištění sociálních služeb v území v případech krizového nedostatku zdrojů

Renata Kočí, MPSV, projekt Zvýšení efektivity systému sociálních služeb

Veronika Himlová, MPSV, odbor koncepce sociálních služeb a sociální práce

Forum je financováno z projektu „Zvýšení efektivity systému sociálních služeb“, reg. číslo: CZ.03.02.02/00/22_004/0004236

Proč materiál vzniká?

- Potřeba zajistit kontinuitu sociálních služeb i v podmínkách významných omezení
- Chybějící jednotný a transparentní postup pro řešení krizových situací v území
- Nutnost stanovit priority při využívání omezených kapacit a zdrojů
- Ochrana života, zdraví a lidské důstojnosti osob v nepříznivé sociální situaci

Krizová situace při zajištění sociálních služeb

- Stav, kdy v důsledku významného omezení dostupných zdrojů nelze běžnými postupy včas zajistit nezbytnou pomoc a podporu osobám v nepříznivé sociální situaci
- Hrozí závažné ohrožení jejich života, zdraví, bezpečí nebo lidské důstojnosti
- Představuje ohrožení fungování systému sociálních služeb v území
- Vyžaduje přijetí koordinovaných opatření k zajištění nezbytné pomoci

Krizová situace konkrétně:

- Nedostatek finančních zdrojů
- Nedostatek personálních zdrojů
- Problémy s materiálně-technickým či provozním zajištěním

Krizovou situací není

- Dlouhodobý nesoulad mezi potřebami obyvatel a kapacitami sociálních služeb
- Individuální nepříznivá sociální situace jednotlivce
- Stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu podle zákona o krizovém řízení
- Nenahrazuje povinnosti poskytovatelů vyplývající z právních předpisů

Základní principy při řešení krizových situací

- Ochrana života
- Ochrana zdraví
- Lidská důstojnost
- Minimalizace újmy
- Transparentnost rozhodování

Nástroje řešení krizové situace

- Mimořádná finanční podpora
- Využití kapacit krajské sítě
- Personální nástroje
- Mezikrajská spolupráce
- Organizační opatření

Postup řešení

KOORDINOVANÝ POSTUP V KRIZOVÉ SITUACI

KROK 1 – Zjištění a prvotní vyhodnocení krizové situace

- Identifikace omezení dostupnosti sociálních služeb
- Shromáždění informací od poskytovatelů, ORP a dalších aktérů
- Posouzení, zda lze situaci řešit běžnými nástroji
- Určení koordinujícího pracoviště nebo osoby

KROK 2 – Posouzení naléhavosti zajištění pomoci a podpory

- Posouzení rizik ohrožení života, zdraví a důstojnosti osob
- Hodnocení závažnosti možné újmy
- Stanovení časového horizontu vzniku dopadů
- Posouzení dostupnosti alternativní podpory
- Rozdělení potřeb na neodkladné a navazující
- Stanovení priorit pro další postup

KROK 3 – Příprava návrhu řešení

- Návrh variant řešení krizové situace
- Využití nástrojů financování, plánování a koordinace
- Posouzení přínosů, rizik a realizovatelnosti opatření
- Vyhodnocení potřebných zdrojů
- Stanovení odpovědností a harmonogramu
- Určení, zda je nutné rozhodnutí orgánů kraje

KROK 4 – Projednání a rozhodnutí orgánů kraje

- Předložení návrhu radě nebo zastupitelstvu kraje
- Rozhodnutí o rozsahu a době trvání opatření
- Stanovení odpovědných subjektů
- Nastavení monitoringu a vyhodnocování opatření

KROK 5 – Koordinace řešení

- Zahájení realizace přijatých opatření
- Koordinace poskytovatelů, ORP a dalších partnerů
- Vymezení odpovědností a komunikačních kanálů
- Sdílení aktuálních informací o vývoji situace
- Operativní řešení vznikajících překážek
- Průběžná dokumentace postupu

KROK 6 – Informování MPSV

- Informování MPSV o závažné krizové situaci
- Sdílení informací o dopadech a přijatých opatřeních
- Využití metodické podpory MPSV
- Koordinace mezi kraji při nadregionálních dopadech
- Posouzení mimořádných nástrojů podpory
- Spolupráce s dalšími ústředními orgány státní správy

KROK 7 – Komunikace s dotčenými osobami a veřejností

- Poskytování srozumitelných a aktuálních informací
- Informování poskytovatelů sociálních služeb
- Informování obcí a ORP
- Komunikace s uživateli služeb a jejich rodinami
- Koordinace komunikace s médii
- Prevence dezinformací a nedorozumění

KROK 8 – Monitoring a průběžný přezkum přijatých opatření

- Sledování vývoje krizové situace
- Průběžné vyhodnocování přijatých opatření
- Ověření naplňování prioritních potřeb
- Identifikace nežádoucích dopadů
- Úprava nebo doplnění opatření podle potřeby
- Pravidelný přezkum minimálně každé dva týdny

KROK 9 – Ukončení řešení krizové situace

- Posouzení stabilizace situace v území
- Obnovení standardní dostupnosti sociálních služeb
- Ukončení mimořádných opatření
- Nastavení přechodu do běžného režimu
- Informování všech dotčených subjektů
- Vyhodnocení zkušeností a doporučení pro budoucnost

Hlavní aktéři a jejich role

Aktér	Role
Poskytovatel sociálních služeb	Identifikace problému, předávání informací, realizace opatření
ORP	Sociální práce, informace o potřebách osob, koordinace v území
Krajský úřad	Koordinace celého procesu, příprava a řízení opatření
Orgány kraje	Rozhodování o opatřeních vyžadujících schválení
MPSV	Metodická podpora a koordinace nadregionálních situací

5	Koordinace řešení
DATUM REALIZACE:	**ODPOVĚDNÉ PRACOVIŠTĚ / OSOBA:**
STAV KROKU ☐ zahájeno ☐ dokončeno ☐ průběžně	**TERMÍN PŘEHODNOCENÍ:**

KONTROLNÍ SEZNAM:

✓	**Kontrolní otázka:**
☐	Byla zahájena realizace přijatých opatření a jsou jasně určeny odpovědnosti jednotlivých zapojených subjektů?
☐	Je nastaven způsob vzájemné komunikace a průběžného sdílení aktuálních informací?
☐	Byli podle povahy situace zapojeni relevantní partneři potřební pro koordinaci řešení?
☐	Jsou průběžně identifikovány a řešeny překážky realizace přijatých opatření?

POZNÁMKY / ROZHODNUTÍ / NAVAZUJÍCÍ ÚKOLY:

Tři hlavní sdělení

- Minimální úroveň zajištění není nová síť služeb, ale dočasný krizový režim
- Řešení vyžaduje koordinaci všech klíčových aktérů
- Materiál podpoří transparentní rozhodování

Spolufinancováno Evropskou unií

Ministerstvo práce a sociálních věcí

Děkujeme za pozornost!

veronika.himlova@mpsv.gov.cz

renata.koci@mpsv.gov.cz